

ПРАВИЛА КЪМ ЕДИННИЯ СМЕТКОПЛАН ЗА РЕГУЛАТОРНИ ЦЕЛИ НА ВИК ОПЕРАТОРИТЕ

1. Въведение

Настоящите правила са разработени съобразно изискванията на чл. 15 и чл. 16 във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ), чл. 5 и чл. 34 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (Наредбата) за регулаторното счетоводство, и са съобразени с Указания за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022 - 2026 г., приети с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) по т. 2 от Протокол № 82 от 27.04.2021 г. (Указания НРЦВКУ).

Носители на информация за целите на регулаторното счетоводство са Баланс, Отчет за приходите и разходите, Отчет за паричните потоци на ВиК операторите и утвърдените допълнителни справки и отчети съгласно ЕСРО (Единна система за регулаторна отчетност).

ВиК операторите организират и осъществяват счетоводството и счетоводните си системи в съответствие със Закона за счетоводството, МСФО и възприетата вътрешна счетоводна политика и индивидуален сметкоплан. Разработеният единен сметкоплан съдържа основните изисквания на КЕВР по отношение на ценообразуването и следва да бъде прилаган **единствено за регулаторни цели**.

Разработеният сметкоплан, предназначен за регулаторно счетоводно отчитане е съобразен с примерния Национален сметкоплан, с организационната структура на дружествата от водния сектор, както и с прилаганите от тях международни стандарти за финансови отчети (МСФО). Единният сметкоплан, предназначен за регулаторни цели обхваща всички раздели от националния сметкоплан, като изборът на групите е съобразен с характера на дейностите във ВиК сектора и със структурата и основните принципи при изграждането на индивидуалните сметкопланове от ВиК операторите.

Основен принцип при съставянето на сметкоплана за регулаторно счетоводно отчитане е създаване на условия за еднозначно отделяне на регулираната от нерегулираната дейност, както и създаване на подробна аналитичност при регулираната дейност от гледна точка на видове услуги и ценообразуващи елементи.

За информацията, която има приоритетен характер за целите на регулаторния орган, са създадени подробни аналитични сметки към сметките, носители на тази информация.

ВиК операторът внедрява сметкоплана за регулаторни цели съгласно правилата за регулаторна отчетност, по отношение на номера и наименования на сметки, със съответната аналитичност и направления.

Счетоводството за регулаторни цели се организира в отделен модул към счетоводната програма, с оглед постигане на пълно съответствие с изискванията на ЕСРО и избягване на неточности и грешки при изготвяне на регулаторните отчети.

При необходимост ВиК операторът може да създава допълнителни сметки чрез цифрен код, построен върху приложената логика на кодиране на сметки в единния сметкоплан.

2. Определяне на регулираните дейности и вътрешната им структура

Обект на регулиране от страна на КЕВР са дейностите по доставяне на вода на потребителите, отвеждане на отпадъчни води, пречистване на отпадъчни води, доставяне на вода с непитейни качества, доставяне на вода на друг ВиК оператор и присъединяване на потребители към водоснабдителната и канализационната система.

Разходи за нерегулирана дейност са тези видове разходи, срещу които ВиК операторът получава приходи по цени извън регулираните от КЕВР.

Основните раздели информация за регулираните дейности, които са обект на регулиране са, следните:

- **Приходи от регулирана дейност – приходи от продажби на ВиК услуги:**
  - доставяне на вода на потребителите
  - доставяне на вода на друг ВиК оператор
  - доставяне на вода с непитейни качества
  - отвеждане на отпадъчни води
  - пречистване на отпадъчни води
  - присъединяване на потребители към водоснабдителната система
  - присъединяване на потребители към канализационната система
- **Приходи от нерегулирана дейност**
- **Разходи:**
  - Преки разходи за регулирана дейност:
    - доставяне на вода на потребителите
    - доставяне на вода на друг ВиК оператор
    - доставяне на вода с непитейни качества
    - отвеждане на отпадъчни води
    - пречистване на отпадъчни води
    - присъединяване на потребители към водоснабдителната система

- присъединяване на потребителите към канализационната система
- Преки разходи за нерегулирана дейност
- Непреки разходи:
  - разходи за административна дейност, общи за всички услуги от основна (регулирана) дейност и нерегулирана дейност за административни звена, свързани с централното управление на дружеството
  - разходи общи за услуги от регулирана и нерегулирана дейност
  - разходи общи само за услуги от регулирана дейност
- Разходи, които не се включват в признатите годишни разходи по смисъла на т. 18 от Указания НРЦВКУ

- **Дълготрайни активи:**

- Преки активи за регулирана дейност
- Преки активи за нерегулирана дейност
- Непреки активи:
  - активи за административна дейност, свързани с централното управление на дружеството
  - активи общи за услуги от регулирана и нерегулирана дейност
  - активи общи само за регулирана дейност
- Активи, които не се включват в признатата годишна стойност на активите по смисъла на т. 28 от Указания НРЦВКУ

Собствени източници на дружеството за производство на електроенергия (когенерации, фотоволтаични инсталации, ВЕЦ и др.) се отчитат в нерегулирана дейност.

3. Класификация и структура на активите

3.1. Класификация и структура на дълготрайните активи

Сметките за отчитане на дълготрайните активи са групирани в група 20 „Дълготрайни материални активи“, група 21 „Дълготрайни нематериални активи“ и група 91 „Чужди дълготрайни материални и нематериални активи“.

Сметките са организирани на аналитични нива по дейности и услуги: доставяне на вода на потребителите (аналитични сметки с код 1), отвеждане на отпадъчни води (подсметки с код 2), пречистване на отпадъчни води (аналитични сметки с код 3), административна дейност (аналитични сметки с код 5), нерегулирана дейност (аналитични сметки с код 6). Там, където е приложимо, са създадени сметки и за услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор и доставяне на вода с непитейни качества, както и за непреки дълготрайни активи, общи за регулирани услуги или общи за регулирана и нерегулирана дейност.

Създадени са аналитични сметки в група 20 ДМА и група 21 ДНМА за отчитане на дълготрайните активи, обслужващи административната дейност на дружеството, извършвана за всички услуги от регулирана дейност и нерегулирана дейност.

Създадени са аналитични сметки в група 20 „Дълготрайни материални активи“ (ДМА) и 21 „Дълготрайни нематериални активи“ (ДНМА) за отчитане на непреки дълготрайни активи, които са общи за регулирани услуги и нерегулирана дейност (аналитични сметки с код 7) или са общи за регулираните услуги (аналитични сметки с код 8). В зависимост от специфичните условия на дейността, дружеството може да създаде допълнителни аналитични сметки за различните комбинации на дълготрайни активи, когато са общи за две или повече регулирани услуги или общи за регулирана и нерегулирана дейност.

Създадени са аналитични сметки в група 20 „Дълготрайни материални активи“ (ДМА) и 21 „Дълготрайни нематериални активи“ (ДНМА) за отчитане на непризнати корпоративни активи и публични активи изградени със собствени средства за регулаторни цели. Публични активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка, които не се признават за регулаторни цели, се отчитат в съществуващи счетоводни сметки: 912 „Други чужди дълготрайни материални активи“ и 913 „Други чужди дълготрайни нематериални активи“.

За регулаторни цели:

- Дълготрайни активи, които са под прага на същественост, съгласно счетоводната политика на дружеството, се отчитат като капиталови разходи в сметка 20706 „Активи в процес на изграждане - транспорт, администрация и ИТ“, и се признават за дълготрайни материални активи, на които се начислява амортизация.

- Разходите за монтаж на приходни водомери се отчитат като капиталов разход в сметка 20704 „Активи в процес на изграждане за обслужване на клиенти“ и се заприхождат в сметка 2030501 „Измервателни устройства - приходни водомери, дебитомери, разходомери, нивомери и логери.“

3.1.1. Класификация и структура на сметка 207 Разходи за придобиване на ДМА и ДНМА/Активи в процес на изграждане

По дебита на сметка 207 „Активи в процес на изграждане“ се отчитат всички инвестиции, извършени от ВиК оператора, а по кредита – заприхождаването им като активи.

По дебитния оборот на сметка 207 „Активи в процес на изграждане“ се отчитат само извършените през годината инвестиции.

ВиК оператори, които предоставят услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор и доставяне на вода с непитейни качества, в случай на извършени преки капиталови разходи за тези услуги, следва да отчетат същите в отделни подсметки на сметка 207 „Активи в процес на изграждане“.

В Сметка 207 „Активи в процес на изграждане“ е създадена аналитичност (с код 08) за отчитане инвестиции за активи в процес на изграждане по ОПОС, съфинансирани от ВиК оператора. Аналитичността на сметка 207 е съгласно структурата на инвестиционната програма в бизнес плана, както следва:

<i>Код сч. сметка</i>	<i>Код задбал. сч. сметка</i>	<i>Наименование счетоводна сметка</i>
207	-	Разходи за придобиване на ДМА и ДНМА
20701		/Активи в процес на изграждане/
		Активи в процес на изграждане за доставяне на вода
2070101		Язовири
2070102		Водоеми и речни водохващания
2070103		Сондажи и каптажи
2070104		Санитарно-охранителни зони
2070105		Довеждащи съоръжения
2070106		Пречиствателни станции за питейни води
2070107		Резервоари
2070108		Хлораторни станции
2070109		Помпени станции
2070110		Хидрофори

<i>Код сч. сметка</i>	<i>Код задбал. сч. сметка</i>	<i>Наименование счетоводна сметка</i>
2070111		Рехабилитация и разширение на водопроводната мрежа над 10 м
2070112		Сградни водопроводни отклонения
2070113		Кранове и хидранти
2070114		Измерване на вход ВС
2070115		Зониране на водопроводната мрежа-контролно измерване
2070116		Управление на налягането
2070117		Проучване и моделиране на водопроводната мрежа
2070118		СКАДА за водоснабдяване
2070119		Лаборатория за питейни води
2070120		Лекотоварни автомобили за водоснабдяване
2070121		Тежкотоварни автомобили за водоснабдяване
2070122		Автомобили за водоснабдяване
2070123		Строителна и специализирана механизация за водоснабдяване
2070124		Друго специализирано оборудване за водоснабдяване
20703		Активи в процес на изграждане за отвеждане на отпадъчни води
2070201		Канализационни помпени станции
2070202		Рехабилитация и разширение на главни канализационни колектори и клонове
2070203		Рехабилитация и разширение на канализационната мрежа над 10 м
2070204		Сградни канализационни отклонения
2070205		СКАДА за отвеждане на отпадъчни води
2070206		Проучване и моделиране на канализационната мрежа
2070207		Лекотоварни автомобили за канализация
2070208		Тежкотоварни автомобили за канализация
2070209		Автомобили за канализация
2070210		Строителна и специализирана механизация за канализация
2070211		Друго специализирано оборудване за канализация
20703		Активи в процес на изграждане за пречистване на отпадъчни води
2070301		Пречиствателни станции за отпадъчни води
2070302		Лаборатория за отпадъчни води
2070303		СКАДА за пречистване на отпадъчни води
2070304		Лекотоварни автомобили за ПСОВ
2070305		Тежкотоварни автомобили за ПСОВ
2070306		Автомобили за ПСОВ
2070307		Строителна и специализирана механизация за ПСОВ
2070308		Друго специализирано оборудване за ПСОВ
20704		Активи в процес на изграждане за обслужване на клиенти
2070401		Приходни водомери
2070402		Приходни водомери с дистанционно отчитане
20706		Активи в процес на изграждане - транспорт, администрация и ИТ
2070601		Административни и обслужващи сгради и конструкции
2070602		Стопански инвентар и офис оборудване

<i>Код сч. сметка</i>	<i>Код задбал. сч. сметка</i>	<i>Наименование счетоводна сметка</i>
2070603		Лекотоварни автомобили
2070604		Автомобили
2070605		Информационни системи
2070606		Система за фактуриране
2070607		ГИС
2070608		ИТ хардуер
2070609		Тежкотоварни автомобили
2070610		Строителна и специализирана механизация
2070611		Друго специализирано оборудване
20707		Активи в процес на изграждане за нерегулирани дейности
20708		Активи в процес на изграждане по ОПОС
		Активи в процес на изграждане за услугата доставяне на вода по ОПОС
2070801		ОПОС
207080101		Язовири
207080102		Водоноси и речни водохвращения
207080103		Сондажи и каптажи
207080104		Санитарно-охранителни зони
207080105		Дожеждащи съоръжения
207080106		Пречиствателни станции за питейни води
207080107		Резервоари
207080108		Хлораторни станции
207080109		Помпени станции
207080110		Хидрофори
207080111		Рехабилитация и разширение на водопроводната мрежа над 10 м
207080112		Сградни водопроводни отклонения
207080113		Кранове и хидранти
207080114		Измерване на вход ВС
207080115		Зониране на водопроводната мрежа-контролно измерване
207080116		Управление на налягането
207080117		Проучване и моделиране на водопроводната мрежа
207080118		СКАДА за водоснабдяване
207080119		Лаборатория за питейни води
207080120		Лекотоварни автомобили за водоснабдяване
207080121		Тежкотоварни автомобили за водоснабдяване
207080122		Автомобили за водоснабдяване
207080123		Строителна и специализирана механизация за водоснабдяване
207080124		Друго специализирано оборудване за водоснабдяване
		Активи в процес на изграждане за услугата отвеждане на отпадъчни води по ОПОС
2070802		
207080201		Канализационни помпени станции
207080202		Рехабилитация и разширение на главни канализационни колектори и клонове
207080203		Рехабилитация и разширение на канализационната мрежа над 10 м

<i>Код сч. сметка</i>	<i>Код задбал. сч. сметка</i>	<i>Наименование счетоводна сметка</i>
207080204		Сградни канализационни отклонения
207080205		СКАДА за отвеждане на отпадъчни води
207080206		Проучване и моделиране на канализационната мрежа
207080207		Лекотоварни автомобили за канализация
207080208		Тежкотоварни автомобили за канализация
207080209		Автомобили за канализация
207080210		Строителна и специализирана механизация за канализация
207080211		Друго специализирано оборудване за канализация
2070803		Активи в процес на изграждане за услугата пречистване на отпадъчни води по ОПОС
207080301		Пречиствателни станции за отпадъчни води
207080302		Лаборатория за отпадъчни води
207080303		СКАДА за пречистване на отпадъчни води
207080304		Лекотоварни автомобили за ПСОВ
207080305		Тежкотоварни автомобили за ПСОВ
207080306		Автомобили за ПСОВ
207080307		Строителна и специализирана механизация за ПСОВ
207080308		Друго специализирано оборудване за ПСОВ
2070804		Активи в процес на изграждане по ОПОС - транспорт, администрация и ИТ
207080401		Административни и обслужващи сгради и конструкции
207080402		Стопански инвентар и офис оборудване
207080403		Лекотоварни автомобили
207080404		Автомобили
207080405		Информационни системи
207080406		Система за фактуриране
207080407		ГИС
207080408		ИТ хардуер
207080409		Тежкотоварни автомобили
207080410		Строителна и специализирана механизация
207080411		Друго специализирано оборудване

3.1.2. Класификация и структура на гр. 20 Дълготрайни материални активи

Сметките за отчитане на ДМА са следните:

- 201** Земя
- 202** Сгради и конструкции
- 203** Машини, апаратура и специализирано оборудване
- 204** Съоръжения
- 205** Транспортни средства
- 206** Стопански инвентар и оборудване
- 208** Компютърна техника
- 209** Други дълготрайни материални активи

По тези сметки се отчитат собствените активи и активите - публична собственост, изградени със средства на ВиК оператора.

3.1.3. Класификация и структура на гр. 21 Дълготрайни нематериални активи

Сметките за отчитане на ДНМА са следните:

- 211** Право на ползване на публични ВиК активи
- 212** Програмни продукти
- 213** Продукти от развойна дейност
- 214** Лицензи
- 215** Права върху интелектуална собственост (ГИС, Хидравлични модели, др.)
- 219** Други дълготрайни нематериални активи

По тези сметки се отчитат собствените ДНМА на ВиК оператора, а по сметка 215- ДНМА публична собственост, изградени със средства на ВиК оператора.

Сметка 211 – Право на ползване на публични ВиК активи отчита предоставените съгласно договор с АВиК или Концесионен договор права на ВиК оператора да стопанисва и експлоатира публични ВиК активи.

3.1.3. Класификация и структура на гр.91 Чужди дълготрайни материални и нематериални активи

Задбалансовите сметки за отчитане на чужди ДМА и ДНМА са следните:

- 9111** Земя
- 9112** Сгради и конструкции
- 9113** Машини, апаратура и специализирано оборудване
- 9114** Съоръжения
- 9115** Права върху интелектуална собственост (ГИС, Хидравлични модели, др.)

По тези сметки се отчитат следните активи - публична собственост:

- активи, предадени за експлоатация от собственика (държава/община) на ВиК оператора;
- активи, изградени от инвеститор и предадени за експлоатация на ВиК оператора;
- активи, изградени с финансираня по програми на ЕС и предадени за експлоатация на ВиК оператора;
- права на интелектуална собственост, свързани със стопанисването, поддържането и експлоатацията на публичните активи или предоставянето на ВиК услуги, които съгласно договор (с АВиК или концесионен) при неговото приключване или прекратяване следва да бъдат предадени на АВиК/ концедента.

3.1.4. Класификация и структура на амортизациите. Амортизационни норми

Сметките за натрупана амортизация са организирани на аналитични нива по дейности и услуги: доставяне на вода на потребителите, отвеждане на отпадъчни води, пречистване на отпадъчни води, административна дейност, нерегулирани дейности на ВиК операторите. Там, където е приложимо, са създадени сметки и за услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор и доставяне на вода с непитейни качества, както и за амортизации на активи, общи за регулирани услуги или общи за регулирани услуги и нерегулирана дейност.

Амортизациите са организирани в следните сметки с нива на аналитичност:

- 241** Амортизации на ДМА
- 242** Амортизации на ДНМА
- 914** Амортизация на Публични активи

В сметка 241 се отчитат амортизациите на активите от гр. 20 – Собствени ДМА и Публични ДМА, изградени със собствени средства.

В сметка 242 се отчитат амортизациите на активите от гр. 21 – Собствени ДНМА.

В сметка 914 се отчита задбалансово амортизацията на публичните активи от гр. 91- Чужди ДМА и ДНМА.

Отчитането на амортизация на задбалансови активи се извършва единствено за регулаторна отчетност и за целите на ценообразуването!

Амортизацията на дълготрайните активи за регулаторни цели се изчислява при прилагане на линеен метод при амортизационни норми, определени от КЕВР:

<i>Код сч. сметка</i>	<i>Код задбал. сч. сметка</i>	<i>Наименование счетоводна сметка</i>	<i>Бр. години полезен живот</i>	<i>Годишна амортизационна норма</i>
201	9111	Земя	0	0%
20101	-	Собствена земя	0	0%
20102	911102	Земя публична собственост	0	0%
20103		Земи непризнати за регулаторни цели	0	0%
202	9112	Сгради и конструкции	33,3	3%
20201	-	Административни и обслужващи сгради	33,3	3%
20202	911202	Производствени сгради	33,3	3%
20203		Сгради и конструкции непризнати за регулаторни цели	33,3	3%
203	9113	Машини, апаратура и специализирано оборудване	10	10%
20301	911301	Машини	10	10%
20302	911302	Апаратура	10	10%
20303	911303	Строителна и специализирана механизация	10	10%
20304	911304	Ел. оборудване	10	10%
2030401	91130401	Помпи, вкл. хидрофорни уредби	10	10%
2030402	91130402	Ел. табла	10	10%
20305	911305	ВиК оборудване	10	10%
2030501	91130501	Измервателни устройства - приходни водомери, дебитомери, разходомери, нивомери и логери	10	10%
2030502	91130502	Арматури (спирателни кранове, хидранти, редуцир вентили, въздушници, др.)	10	10%
2030503	91130503	Оборудване за СКАДА	10	10%
20306	911306	Друго специализирано оборудване	10	10%

20307		Машини, апаратура и специализирано оборудване непризнати за регулаторни цели	10	10%
204	9114	Съоръжения		
20401	911401	Ел. съоръжения	25	4%
2040101	91140101	Трафопост (трансформатор)	10	10%
2040102	91140102	Електропровод	25	4%
20402	911402	ВиК съоръжения		
2040201	91140201	Язовири	50	2%
2040202	91140202	Водоеми и водохващания	50	2%
2040203	91140203	Каптажи	50	2%
2040204	91140204	Сондажни и шахтови кладенци	50	2%
2040205	91140205	Водопроводи, вкл.СВО	50	2%
2040206	91140206	Канализация, вкл. СКО	50	2%
2040207	91140207	Съоръжения в пречиствателни, помпени, хлораторни станции	25	4%
2040208	91140208	и резервоари Други ВиК съоръжения	25	4%
20403	911403	Други съоръжения	25	4%
20404		Съоръжения непризнати за регулаторни цели	25	4%
205	-	Транспортни средства		
20501	-	Транспортни средства - тежкотоварни автомобили	12,5	8%
20502	-	Транспортни средства - лекотоварни автомобили	10	10%
20503	-	Автомобили	10	10%
20504	-	Други транспортни средства	10	10%
20505	-	Транспортни средства непризнати за регулаторни цели	10	10%
206	-	Стопански инвентар и офис оборудване		
20601	-	Стопански инвентар	10	10%
20602	-	Офис оборудване	10	10%
20603	-	Мобилни телефони	2	50%
20604	-	Стопански инвентар и офис оборудване непризнати за регулаторни цели	10	10%
207	-	Разходи за придобиване на ДМА и ДНМА /Активи в процес на изграждане/	-	-
208	-	Компютърна техника	5	20%
209	-	Други ДМА	10	10%
212	-	Програмни продукти	5	20%

213	-	Продукти от развойна дейност	5	20%
214	-	Лицензи	5	20%
215	9115	Права върху интелектуална собственост (ГИС, Хидравлични модели, др.)	5	20%
219	-	Други ДНМА	10	10%
2110	-	ДНМА непризнати за регулаторни цели	10	20%

3.1.5. Класификация на дългосрочните финансови активи.

Дългосрочните финансови активи включват дялове и участия в дъщерни, смесени, асоциирани и други предприятия, инвестиционни имоти, други дългосрочни ценни книжа и дългосрочни вземания от свързани предприятия, по предоставени търговски заеми и други. Счетоводните сметки - в сметкоплана са групирани в група 22 „Дългосрочни финансови активи”.

3.2. Класификация и структура на краткотрайните активи

3.2.1. Класификация и структура на материалните запаси

Сметките за отчитане на материалните запаси са систематизирани в група 30 “Материали, продукцията и стоки”.

Сметка 301 Доставка

Сметка 302 Материали

Сметка 303 Продукция

Сметка 304 Стоки

3.2.2. Класификация и структура на краткосрочните вземания

За целите на регулаторното счетоводство са предназначени следните сметки от група 41 „Клиенти и свързани с тях сметки”:

Сметка 411 Клиенти

Сметка 412 Клиенти по аванси

Към сметките се откриват аналитични нива по дейности на наблюдение и контрол за целите на регулирането: регулирани и нерегулирани дейности, както и по групи потребители (битови и приравнени към тях обществени, търговски и др. и промишлени и други стопански).

3.2.3. Сметки за финансовите средства

В сметкоплана сметките за финансовите средства са отделени в групи със съответната аналитичност:

група 50 Парични средства

група 51 Краткосрочни финансови активи

4. Класификация и структура на пасивите

4.1. Собствен капитал

За отчитане на собствения капитал са предназначени обичайните сметки от група 10 Капитал, група 11 Капиталови резерви и група 12 „Финансови резултати”.

4.2. Доставчици

Сметките за отчитане на доставчиците са систематизирани в група 40 “Доставчици и свързани с тях сметки”:

Сметка 401 Доставчици

Сметка 402 Доставчици по аванси

Сметка 403 Доставчици по търговски кредити

Сметка 404 Доставчици по доставки с определени условия

Сметка 409 Други разчети с доставчици

За отчитане на други пасиви са предназначени обичайните групи и сметки съответно за получени заеми, разчети с персонала, бюджета, осигурители, разни дебитори и кредитори и вътрешни разчети.

5. Класификация и структура на разходите за дейността

Структурата на сметкоплана за отчитане на разходите е изградена с цел осигуряване на информация за предназначението им по дейности и по услуги.

За отчитане на разходите са предназначени сметките от група **60 „Разходи по икономически елементи“**.

5.1. Установяване на разходите за регулирана и нерегулирана дейност

За целите на регулирането е възприет подход за отнасяне на разходите по дейности и по услуги, както следва:

1. Разходи за доставяне на вода на потребителите
2. Разходи за отвеждане на отпадъчни води
3. Разходи за пречистване на отпадъчни води
4. Разходи за присъединяване към водоснабдителни системи
5. Разходи за присъединяване към канализационни системи
6. Разходи за административна дейност
7. Разходи за дейности общи за регулирани услуги и нерегулирана дейност
8. Разходи за дейности общи за регулирани услуги
9. Разходи за нерегулирана дейност

За воденето на разделна счетоводна отчетност за регулираната дейност, ВиК операторите следва да прилагат следните подходи на осчетоводяване:

- да идентифицират и осчетоводят отделно преките разходи за регулирана и нерегулирана дейност;
- да установят и осчетоводят преките разходи по видове регулирани услуги;
- да идентифицират и осчетоводяват непреките разходи за административна дейност, дейности общи за регулирана и нерегулирана дейност и дейности общи само за регулирани услуги.

5.2. Установяване на разходите по икономически елементи

Сметките за отчитане на разходите по икономически елементи са систематизирани в група **60 „Разходи по икономически елементи“**. За целите на регулирането е възприет подход за определяне на разходите по дейности и услуги, а където е приложимо и по водоснабдителни системи, ако от тях се доставя вода, както на потребителите на основната система, така и на друг ВиК оператор и/или с непитейни качества.

Сметките от група **60** са организирани по икономически елементи, както следва:

601 Разходи за материали

602 Разходи за външни услуги

603 Разходи за амортизации

604 Разходи за заплати / възнаграждения/

605 Разходи за социални осигуровки

606 Разходи за данъци и такси

607 Разходи за провизии

609 Други разходи за дейността

9603 Разходи за амортизация на чужди ДМА и ДНМА.

Най-характерното за сметките от група **60** „Разходи по икономически елементи” е отчитането им по направление на разхода и структуриране по видове, като изброените видове разходи са максимално съобразени с наблюдаваните от КЕВР. За тази цел структурата на сметката е организирана с кодове и позволява наблюдаваните разходи да бъдат отнасяни по функционално предназначение по дейности и услуги.

За целите на дружествата, които извършват услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор или доставяне на вода с непитейни качества, са създадени аналитични сметки в група 60 по икономически елементи: доставяне на вода на друг ВиК оператор подсметки с код 17 и за доставяне на вода с непитейни качества подсметки с код 18. При условие, че водоснабдителните системи за тези услуги не са самостоятелно обособени, а са общи и за доставяне на вода на потребителите на основната система, дружеството създава допълнителна аналитичност за отчитане на преките разходи по отделните водоснабдителни системи.

Непреки разходи за административна дейност, общи за всички услуги от регулирана дейност и нерегулирана дейност, за административни звена, свързани с централното управление на дружеството, се отчитат в подсметки с код 16 по икономически елементи.

Непреки разходи, общи за регулирани услуги и нерегулирана дейност, се отчитат в подсметки с код 20 по икономически елементи.

В зависимост от спецификата на дейността, дружеството може да създаде допълнителна аналитичност по икономически елементи в група 60 (например аналитични сметки с код 21, 22), когато идентифицира повече от една категория непреки разходи - общи за комбинация от регулирани услуги и нерегулирана дейност.

Непреки разходи, общи за регулирана дейност (такса регулиране, инкасиране и др.), се отчитат в сметки с код 25 по икономически елементи.

В зависимост от спецификата на дейността, дружеството може да създаде допълнителна аналитичност по икономически елементи в група 60 (например аналитични сметки с код 26, 27), когато идентифицира повече от една категория непреки разходи - общи за комбинация от регулирани услуги (относими за две или повече регулирани услуги).

Непризнатите разходи се отчитат в подсметки с код 30 по икономически елементи.

Разходите за нерегулирана дейност се отчитат в подсметки с код 40 по икономически елементи.

За извършените преки разходи за новите обекти, включени в **коэффициента Qp**, да се създаде аналитична отчетност с отделен разходен център за всеки обект и да се отчитат действително извършените разходи по икономически елементи.

В сметка **603** се отчитат разходите за амортизации на активите от гр. 20– Собствени ДМА и Публични ДМА, изградени със собствени средства и от гр. 21– Собствени ДНМА.

В сметка **9603** се отчита задбалансово разходите за амортизация на публичните активи от гр. 91- Чужди ДМА и ДНМА.

Отчитането на разходите за амортизации на задбалансовите активи се извършва единствено за целите на регулаторната отчетност и за целите на ценообразуването!

5.3. Други сметки за разходи

За отчитане на финансовите разходи са предназначени сметките от група **62** „**Финансови разходи**”, както следва:

621 Разходи за лихви

622 Разходи за провизии

623 Разходи за рискови активи

624 Разходи по валутни операции

625 Разходи от последващи оценки на финансови активи и инструменти

629 Други финансови разходи

За отчитане на разходите от обезценки са предназначени сметки от група **63** „**Загуба (разходи) от обезценка**”, както следва:

631 Разходи (загуба) от обезценка на материални запаси

632 Разходи (загуба) от обезценка на нетекущи активи

633 Разходи (загуба) от обезценка на вземания

Разходите за бъдещи периоди се отчитат в група **65 Разходи за бъдещи периоди**. Този подход съответства на реда за отчитане на разходите и приходите за бъдещи периоди - първоначално като такива, а при настъпване на условия - при отчитането им като текущи разходи и приходи.

6. Класификация и структура на приходите от дейността

За целите на регулирането е възприет подход за определяне на приходите по дейности и по услуги, както следва:

- Приходи от доставяне на вода на потребителите:
  - Приходи от услугата доставяне на вода на потребителите;
  - Приходи от услугата доставяне на вода на друг ВиК оператор;
  - Приходи от услугата доставяне на вода с непитейни качества;
- Приходи от услугата отвеждане на отпадъчни води;
- Приходи от услугата пречистване на отпадъчни води;
- Приходи от присъединяване към водоснабдителни системи;
- Приходи от присъединяване към канализационни системи;
- Приходи от нерегулирана дейност.

За да отделят регулираните дейности ВиК операторите следва да прилагат следния подход на осчетоводяване:

1. Да идентифицират и осчетоводят отделно приходите от регулирана и нерегулирана дейност;
2. Да установят приходите по видове регулирани услуги.

Сметките за отчитане на приходите са групирани в група **70 “Приходи от продажби”**, както следва:

703 Приходи от продажби на услуги

704 Приходи от продажби на материали

705 Приходи от финансираня

706 Приходи от продажби на дълготрайни активи

707 Приходи от ликвидация и несъстоятелност

709 Други приходи

За отчитане на финансовите приходи са предназначени сметките от **група 72 „Финансови приходи”, както следва:**

721 Приходи от лихви

729 Други приходи

За отчитане на приходите от преоценки на активи са предназначени сметките от **група 73 „Приходи от последващи оценки на активи”:** сметка **731** Приходи от последващи оценки на дълготрайни активи.

Приходите за бъдещи периоди се отчитат в **група 75 „Приходи за бъдещи периоди”**. Този подход съответства на реда за отчитане на разходите и приходите за бъдещи периоди първоначално като такива, а при настъпване на условия за отчитането им - като текущи разходи и приходи.

751 Приходи за бъдещи периоди

752 Финансиране на нетекущи (дълготрайни) активи

753 Финансиране за текуща дейност

Прилагането на единния сметкоплан от ВиК операторите е задължително единствено за регулаторни цели. Единният сметкоплан следва да бъде внедрен при стриктно спазване на настоящите правила. Дружествата могат да създават аналитичност съобразно специфичните особености на дейността на ВиК оператора, при спазване на приложената логика на цифровите кодове по аналитични нива, с оглед да не се наруши неговата структура за целите на регулирането.

Настоящите указания са приети с решение на Комисията по т. 1 от Протокол № 304 от 30.12.2021 г., с начална дата на прилагане 01.01.2022 г.